

18.08.2016

Jakelun mukaan

RAHANKERÄYSLAIN UUDISTAMISTA KOSKEVAN ESISELVITYKSEN KÄYNNISTÄMINEN

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut esiselvityshankkeen, jonka tehtävänä on kartoittaa rahankeräystoiminnan nykytila ja kehittämiskohteet sekä selvittää vaihtoehtoiset toteuttamisvaihtoehdot rahankeräystoiminnan sujuvoittamiseksi pitäen kiinni voimassa olevan rahankeräyslain tavoitteesta estää epärehellinen toiminta rahankeräysten yhteydessä. Esiselvityksessä arvioidaan myös nykyistä sääntelyä laajemmin julkisyhteisöjen asemaa rahankeräysten toimeenpanijoina.

Toimikausi

Esiselvityshankkeen toimikausi on 18.8.2016–31.5.2017.

Tausta

Rahankeräysten toimeenpanosta säädetään rahankeräyslaissa (255/2006) ja valtioneuvoston asetuksessa rahankeräyksistä (503/2006). Rahankeräyslain tarkoituksena on mahdollistaa yleishyödyllisen toiminnan rahoittamiseksi järjestettävät rahankeräykset ja estää epärehellinen toiminta rahankeräysten yhteydessä. Rahankeräyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa. Rahankeräys saadaan toimeenpanna viranomaisen antamalla luvalla. Laissa säädetään lain soveltamisalaan kuulumattomista toiminnoista sekä poikkeuksista rahankeräysten luvanvaraisuuteen.

Toimivaltaiset viranomaiset rahankeräyslupan myöntämisessä ovat paikalliset poliisilaitokset ja Poliisihallitus. Rahankeräyslupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus. Rahankeräyslupan myöntäminen rekisteröimättömälle yhteisölle on mahdollista ainoastaan tietyin laissa säädetyin edellytyksin. Rahankeräyslupa voidaan myöntää myös Kansallisgallerialle, yliopistolle sekä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon hiippakunnalle laissa erikseen mainittuihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Rahankeräyslupan myöntämisen edellytyksenä on, että rahankeräyksen toimeenpanemisella hankitut varat käytetään yksinomaan yleishyödylliseen tarkoitukseen. Rahankeräysten toimeenpanon tulee lisäksi aina olla yleisen edun kannalta tarkoituksenmukaista. Rahankeräyslupaa eivät voi saada valtio, kunta tai kuntayhtymä. Rahankeräyslupa voidaan antaa enintään viiden vuoden määräajaksi.

Poliisihallitus ja poliisilaitokset vastaavat myöntämiinsä lupiin perustuvien rahankeräysten toimeenpanon ja tuottojen käytön valvonnasta. Rahankeräysten toimeenpanon yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta sekä tilastoinnista vastaa Poliisihallitus. Poliisihallitus voi lisäksi antaa rahankeräysten toimeenpanoa koskevia lausuntoja ja ohjeita.

Rahankeräyslakia on viimeksi muutettu rahankeräyslain muuttamisesta annetulla lailla (652/2014). Osittaisuudistuksella helpotettiin rahaa keräävien yhteisöjen asemaa muuttamalla lakia siten, että keräysvarat tulee käyttää yksinomaan yleishyödylliseen tarkoitukseen, mutta koko yhteisön toiminnan ei tarvitse olla yksinomaan

18.08.2016

yleishyödyllistä. Muutoksella mahdollistettiin myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnan sekä yliopiston oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä. Rahankeräyslupan enimmäiskesto pidennettiin viiteen vuoteen.

Viime hallituskaudella aloitettiin toteutetun rahankeräyslain osittaisuudistuksen lisäksi rahankeräyslain kokonaisuudistukseen tähtäävä hanke. Valmistelun aikana nousi esiin useita laajoja kysymyksiä liittyen uudistuksen sisältöön. Esiin nousseita kysymyksiä tulee selvittää tarkemmin tavoiteltavan uudistuksen sisällön määrittämiseksi ennen kuin uusi lainsäädäntöhanke voidaan asettaa.

Tehtävä

Tehtävänä on valmistella virkатыönä esiselvitys rahankeräyslain uudistamiseksi. Esiselvityksen tehtävänä on kartoittaa rahankeräystoiminnan nykytila ja kehittämiskohteet sekä selvittää vaihtoehtoiset toteuttamisvaihtoehdot rahankeräystoiminnan sujuvoittamiseksi pitäen kiinni voimassa olevan rahankeräyslain tavoitteesta estää epärehellinen toiminta rahankeräysten yhteydessä. Esiselvityksessä arvioidaan myös nykyistä sääntelyä laajemmin julkisyhteisöjen asemaa rahankeräysten toimeenpanijoina.

Hankkeessa arvioidaan erilaisten toteuttamisvaihtoehtojen yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä vaikutuksia yleishyödyllisten kansalaisjärjestöjen rahoitukseen ja niiden toimintaedellytyksiin. Myös vaikutukset julkisiin toimijoihin tulevat arvioitaviksi.

Arvioitaviksi tulevat myös toteuttamisvaihtoehtojen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset viranomaistoimintaan sekä rahankeräyksiin kerättävien varojen kohdistumiseen yhteiskunnassa. Esiselvityksen perusteella arvioidaan myös tarve jatkovalmistelun käynnistämiseksi.

Organisointi

Työryhmä

Hanke valmistellaan virkатыönä sisäministeriön poliisiosastolla. Hanketta varten perustetaan työryhmä.

Puheenjohtaja:

Katriina Laitinen, lainsäädäntöjohtaja, sisäministeriö

Jäsenet:

Niklas Wilhelmsson, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö

varajäsenenään erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö

Ilkka Harju, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö

varajäsenenään neuvotteleva virkamies Aki Kallio, valtiovarainministeriö

Henna Salmi, ylitarkastaja, Poliisihallitus

varajäsenenään arpajaishallintopäällikkö Saaramia Varvio, Poliisihallitus

Jukka Tukia, neuvotteleva virkamies, sisäministeriön poliisiosasto

Elina Rydman, neuvotteleva virkamies, sisäministeriön poliisiosasto

Minna Gråsten, neuvotteleva virkamies, sisäministeriön poliisiosasto

Työryhmän vastuuvaimistelijana toimii ylitarkastaja Sini Lahdenperä sisäministeriön poliisiosastolta.

Pysyvät asiantuntijat:

Eero Rämö, neuvottelukunnan puheenjohtaja, kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta, KANE

18.08.2016

Pia Tornikoski, VaLa:n pääsihteeri, Vastuullinen lahjoittaminen ry, VaLa

Työryhmän tulee valmistelutyössään toimia yhteistyössä eri intressitahojen kanssa ja huolehtia riittävän laaja-alaisesta ja monipuolisesta intressitahojen kuulemisesta.

Ohjausryhmä

Hanketta varten perustetaan ohjausryhmä. Työryhmä raportoi työstään ohjausryhmälle, joka ohjaa ja seuraa työryhmän työtä.

Puheenjohtaja:

Päivi Nerg, kansliapäällikkö, sisäministeriö

Jäsenet:

Sisäministerin erityisavustaja, sisäministeriö

Kauko Aaltomaa, osastopäällikkö, sisäministeriön poliisiosasto (varapuheenjohtaja)

Seppo Kolehmainen, poliisiylijohtaja, Poliisihallitus

varajäsenenään poliisijohtaja Timo Saarinen, Poliisihallitus

Asiantuntijajäsenet:

Katriina Laitinen, lainsäädäntöjohtaja, sisäministeriö

Jukka Tukia, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

Elina Rydman, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

Ohjausryhmän sihteerinä toimii ylitarkastaja Sini Lahdenperä sisäministeriön poliisiosastolta.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kustannuksistaan. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan sisäministeriön toimintamomentilta 26.01.01.1. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan sisäministeriön osalta toimintokohteelle 2000520100.

Sisäministeri

Paula Risikko

Osastopäällikkö

Kauko Aaltomaa

18.08.2016

Jakelu

- Ohjausryhmän puheenjohtaja
- Ohjausryhmän jäsenet ja varajäsen
- Ohjausryhmän asiantuntijajäsenet
- Työryhmän puheenjohtaja
- Työryhmän jäsenet
- Työryhmän pysyvät asiantuntijat

Tiedoksi

- Sisäministeriön johto
- Sisäministeriö/viestintä
- Sisäministeriö/poliisiosaston yksiköt
- Valtiovarainministeriö
- Oikeusministeriö
- Poliisihallitus